

Motion till riksdagen 2023/24:394

av Daniel Persson m.fl. (SD)

En rättvis och värdig pension

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att höja pensionsavsättningarna inom arbetsgivaravgiften, samtidigt som den allmänna löneavgiften sänks i motsvarande mån, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en mer jämställd pension och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelverket för den omotiverade skillnaden mellan gifta och sambor och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nivån på bostadstillägg ska vara likvärdig och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra det möjligt att pausa sin tjänstepension och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökad möjlighet för överföring av premiepensionsrätter till att även omfatta sambor och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att slopa avgiften vid överföring av premiepensionsrätten och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en ny form av privat pensionssparande och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

För Sverigedemokraterna är det av yttersta vikt att varje person som uppnår pensionsåldern ska kunna leva ett tryggt, värdigt och anständigt liv, där ingen ska behöva arbeta efter att pensionsåldern uppnåtts, så att övergången från arbetstagare till pensionär ska bli ekonomiskt hållbar. Enligt siffror från Pensionsmyndigheten behöver nu tre av fyra

svenska pensionärer ta emot någon form av bidrag från svenska staten för att klara sin försörjning.

Som statligt bidrag räknas garantipension, inkomstpensionstillägg, bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd. Det är främst kvinnor som har de lägsta pensionerna; en förklaring är att kvinnodominerade yrken ofta är lägre betalda än mansdominerade. Det faktum att kvinnor arbetar deltid i högre utsträckning för att ta hand om barn och hem återspeglas även i pensionen. För oss är det en prioriterad fråga att skyddsnätet är heltäckande så att ingen pensionär ska behöva leva på existensminimum, avstå från mediciner eller samla burkar för sin överlevnad i välfärdsstaten Sverige.

Högre pensioner (1)

Ålderspensionssystemet är inte långsiktigt finansiellt hållbart i den meningen att medborgarna inte får en tillräckligt hög pension, mätt som andel av slutlönen. Exempelvis får en genomsnittlig 80-talist (född 1985) som träder in på arbetsmarknaden vid 25 års ålder och arbetar fram till 67 år, med en slutlön på 30 000 kr per månad (i nuvarande penningvärde), en inkomstpension på enbart 13 600 kr. Det motsvarar bara drygt 45 procent av slutlönen, vilket är långt ifrån målbilden på minst 80 procent. Detta är inte acceptabelt.

Vi menar att det ska finnas ett så kallat respektavstånd, där det ska vara skillnad på pensionen om en person har arbetat i hela sitt liv jämfört med om personen inte har gjort det. En grundbult i vårt pensionssystem är att det ska löna sig att ha arbetat i hela sitt liv och bidragit till vår gemensamma välfärd. Dessvärre så är verkligheten en annan. När nyblivna pensionärer efter ett helt arbetsliv jämför sin pension med någon som inte arbetat, så är skillnaden inte nämnvärd. Den som arbetat, och därmed gjort sig förtjänt av allmän pension och tjänstepension, får efter skatt ungefär lika mycket kvar i plånboken som någon med garantipension och bostadstillägg. Detta är givetvis inte rimligt. En väg som nämns i Tidöavtalet kan vara en förändrad skatt på tjänstepensionen, vilket vi menar behöver utredas vidare.

Ett annat alternativ att utreda kan vara att växla mellan en lägre allmän löneavgift och högre pensionsavsättningar inom arbetsgivaravgifterna, för att uppnå högre pensioner och samtidigt undvika att företagarna drabbas av högre skatter. Resultatet blir då att samma person får en lika hög eller högre pension utan att den generella pensionsåldern behöver höjas. Detta skulle vara en mer hållbar och långsiktig lösning än det pensionstillägg som den föregående regeringen genomfört. Vi anser därför att regeringen ska utreda en sådan lösning för att på allvar kunna stärka pensionerna.

Jämställd pension (2)

En rapport från Pensionsmyndigheten, ”Varför får kvinnor och män olika mycket i inkomstpension? Svar på regleringsbrevsuppdrag för 2018”, visar att kvinnor över tid tagit ett större ansvar för obetalt arbete under småbarnstiden och att både föräldraledighet och deltidsarbete påverkar den framtida pensionsinkomsten negativt. Kvinnors arbetstid minskar alltså när de får barn och mönstret etableras redan under föräldraledigheten (SOU 2015:50). Ytterligare en betydelsefull skillnad mellan kvinnors och mäns tid på arbetet är att kvinnor i större utsträckning än män är frånvarande på grund av sjukdom. Kvinnor arbetar ofta på arbetsplatser där den psykosociala arbetsmiljön är

krävande. De har ofta människovårdande yrken eller serviceyrken som kräver både engagemang och kompetens och många gånger daglig kontakt med ett flertal personer, vilket ökar risken för att bli smittad av en förkylning eller andra åkommor. Detta samtidigt som de ekonomiska resurserna och inflytandet över den egna arbetssituationen ibland är begränsade.

Sverigedemokraterna ser det som självklart att föräldraledighet och deltidsarbete, för att ge barnen en trygghet under småbarnsåren, är något som ska värderas högre och ge minsta möjliga negativa effekt på pensionen. Vi vill därför uppdra till regeringen att utreda förslag som ger jämställda pensioner genom att skapa mer jämställda förutsättningar för den som tar större ansvar för familj och hem. Exempelvis genom att förstärka pensionsrätten för barnår. För att förebygga sjukskrivning som kan påverka pensionen negativt är det också av största vikt att regeringen på allvar förbättrar arbetsvillkoren inom offentlig sektor.

Den omotiverade skillnaden i garantipensionen mellan gifta och sambor (3)

Garantipensionen är i grunden ett bidrag och ett grundskydd för den som har haft en liten eller ingen arbetsinkomst alls under livet. Om du är gift så får du en lägre garantipension än om du är ogift. Med gift menas också om du är sambo med någon som du tidigare har varit gift med eller har eller har haft barn tillsammans med. Med ogift menas också om du inte längre bor permanent tillsammans med din make/maka eller med någon som du har eller har haft barn tillsammans med.

Det innebär att ett äldre par som varit sambor under en längre tid och inte har gemensamma barn får en sämre garantipension om de beslutar sig för att gifta sig. Sverigedemokraterna anser att detta är ett föråldrat synsätt som är opassande i dagens samhälle och uppdrar åt regeringen att se över bestämmelserna som stadgar rätten till nivå på garantipension kopplad till individens civilstånd, med syftet att pensionärer inte ska drabbas negativt ekonomiskt för att de är gifta eller väljer att gifta sig.

Likvärdigt bostadstillägg (4)

När du ansöker om bostadstillägg så skiljer sig maxbeloppen åt om du har äldre-försörjningsstöd; då räknar man med att en skälig bostadskostnad är upp till 7 500 kronor i månaden för ogifta och 3 750 kronor i månaden för de som är gifta, registrerade partner eller sambor. Om du inte har äldreförsörjningsstöd, så kan du som ensamstående få upp till 7 290 kronor per månad i bostadstillägg. Är du gift eller sambo och ni lever ihop kan du som mest få 3 645 kronor per månad i bostadstillägg. Oavsett så bör boendekostnaderna vara lika, och därför borde detta justeras så att nivåerna blir mer likvärdiga.

Pausad tjänstepension (5)

Idag kombinerar ca 350 000 seniorer pension med jobb. Pensionärer som återgår till arbete efter pensionering kan idag pausa den allmänna pensionen men inte den kollektivavtalade tjänstepensionen. Pensionärer som vill kombinera jobb och pension riskerar

därmed en rejäl skattesmäll, vilket gör att många avstår från arbete. De som väljer att jobba tvingas att skatta bort stora delar av sin tjänstepension.

Det råder konsensus bland de politiska partierna, arbetsgivare, fackförbund, Pensionsgruppen, pensionsbranschen, Pensionsmyndigheten och Riksrevisionen. Samtliga är överens om att människor ska kunna pausa sin tjänstepension. Enligt Svenska institutet för opinionsundersökningar (Sifo) är även 67 procent av befolkningen för ett sådant förslag.

Möjligheten att pausa uttaget av tjänstepension uppmuntrar människor att arbeta, vilket är positivt för individen, staten och arbetskraftsutbudet. Sverigedemokraterna vill därför uppdraga åt regeringen att implementera det färdiga lagförslag som återfinns i SOU 2015:68 och därmed ge möjlighet att pausa tjänstepensionen.

Möjlighet för sambor att överföra premiepensionsrätt (6)

Ett sätt för hushåll att själva kompensera för ojämlikheten på arbetsmarknaden är att föra över premiepensionsrätter mellan varandra. De flesta som för över sina premiepensionsrätter är män och de som mottar premiepensionsrätter är kvinnor. Idag är det dock endast gifta och registrerade partners som har rätt att föra över premiepensionsrätter till varandra. För att minska pensionsgapet mellan män och kvinnor tycker vi att det är rimligt att även sambor med gemensamma barn ska ges möjlighet till överföring av premiepensionsrätter.

Slopad avgift vid överföring av premiepensionsrätt (7)

Vid överföring av premiepensionsrätter mellan makar eller registrerade partners tas en avgift ut på sex procent. Denna avgift gör att både mottagarens pension (i huvudsak kvinnors) och hushållets totala pension blir lägre, vilket motverkar hela syftet med överföringen av premiepensionsrätten. Vi vill därför se över möjligheten att slopa avgiften vid överföring av premiepensionsrätten.

Privat pensionssparande (8)

För att stärka det privata sparandet i alla inkomstklasser bör det införas ett nytt system – en allemanspension – med samma ålderskategorier som för det individuella pensionssparandet och samma regler för uttag, men där det inte sker något skatteavdrag vid själva insättningarna, på upp till ett prisbasbelopp per år.

Daniel Persson (SD)

Clara Aranda (SD)

Julia Kronlid (SD)